

36^Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ

ΚΟΓΚΡΕΣΟ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΟΥ ΣΤΕ

(Στρασβούργο, 2-4.4.2019)

Η 36^η Ολομέλεια του Κογκρέσου του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣΤΕ) διεξήχθη όπως είχε προγραμματιστεί στο Στρασβούργο στις 2-4.4.2019 και χαρακτηρίστηκε από δύο στοιχεία τα οποία είχαν αλλάξει άρδην το περιβάλλον της Συνόδου :

- πρώτον, ο νέος προϋπολογισμός του Κογκρέσου (όπως και των υπολοίπων οργάνων του ΣΤΕ) καλείται να αναπροσαρμοστεί σε μικρότερο ποσοστό που ακουμπά το 2,52% του όλου προϋπολογισμού του ΣΤΕ και
- δεύτερον, η συμμετοχή των μελών ήταν πολύ χαμηλότερη της συνηθισμένης, καθώς σε πολλές χώρες διεξάγονται – εντός των επομένων 2 μηνών- τοπικές και περιφερειακές εκλογές, που περιόρισαν τη δυνατότητα συμμετοχής στους αιρετούς.

Αυτή άλλωστε ήταν και η περίπτωση της Ελλάδας, η οποία έδωσε το παρόν μέσα από τον εκπρόσωπο νεολαίας κ. Ζαφείρη Σιδηρόπουλο, τον σύμβουλο της αντιπροσωπείας κ. Παπαδημητρίου Αντώνιο και την γράφουσα, γραμματέα της αντιπροσωπείας.

Συμμετείχα στην **συνάντηση των γραμματέων των εθνικών αντιπροσωπειών με τον Γ.Γραμματέα του Κογκρέσου** κ. Kiefer. Οι συναντήσεις αυτές είναι πάντα ενδιαφέρουσες καθώς λαμβάνουν χώρα σε ένα περιβάλλον πιο ανεπίσημο και χαλαρό, κάτι το οποίο άλλωστε υποστηρίζει και ο χαρακτήρας του ΓΓ. Η ενημέρωση είναι πάντα λεπτομερής και αποδίδεται ιδιαίτερος σεβασμός στους γραμματείς των εθνικών αντιπροσωπειών οι οποίοι είναι στενοί συνεργάτες του Γ.Γ. Τούτη την φορά η συζήτηση εκ των πραγμάτων σχετίστηκε εξ αρχής με τον προϋπολογισμό για τη διετία 2019-2021. Φανερά απογοητευμένος από τις εξελίξεις ο ΓΓ ζήτησε την υποστήριξη από τις αντιπροσωπείες για την παραμονή του Κογκρέσου στο διευρυμένο ρόλο του ως φόρουμ συζητήσεων και προτάσεων σε επίπεδο soft law (θέματα ισότητας, μετανάστευσης, ριζοσπαστικοποίησης κλπ) και όχι στον επιδιωκόμενο περιορισμό του σε έναν παρατηρητή της Τοπικής και Περιφερειακής Δημοκρατίας (που βεβαίως αποτελεί βασικό και σπουδαίο ρόλο του).

Ο κ. Kiefer, μαζί με τον Γ. Γραμματέα του ΣΤΕ Jagland (που επίσης διανύει τη δεύτερη συνεχόμενη θητεία του και χαίρει εκτιμήσεως στο όργανο) είναι οι δύο σημαντικοί πόλοι που ουσιαστικά καταλήγουν σε αποφάσεις που

αφορούν στο Κογκρέσο. Η Επιτροπή των Υπουργών ήδη αποφάσισε μία **μείωση του συνολικού προϋπολογισμού του Συμβουλίου της Ευρώπης της τάξης του 12-15%**. Η μείωση όσον αφορά στο Κογκρέσο αλλά και στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση καταλήγει στο 2,52% του συνολικού προϋπολογισμού του ΣΤΕ, για το κάθε ένα από τα δύο όργανα. Η απόφαση αυτή δείχνει εν ολίγοις να είναι αμετάκλητη, παρότι το Προεδρείο του Κογκρέσου που θα την εγκρίνει θα συνέλθει τον Ιούνιο 2019, ενώ η επόμενη Επιτροπή των Υπουργών που θα σταθεροποιήσει την πρόταση, τον Ιούλιο του 2019.

Η μη εκπλήρωση της υποχρέωσης της Ρωσίας για καταβολή της εισφοράς της στο ΣΤΕ κατά τα τελευταία 3 έτη, ενώ υπήρξε μέγας χορηγός μέχρι τότε, αλλά και η αποχώρηση της Τουρκίας από την αντίστοιχη θέση του μέγα χορηγού (τα τελευταία 2 έτη) έχουν καταστήσει ακόμα δυσχερέστερη την θέση του διεθνούς οργάνου. Όπως αναφέρθηκε και από τον κ. Jagland, ΓΓ του ΣΤΕ, οι υπόλοιποι μεγάλοι χορηγοί (Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία) δεν μπορούν ή δεν επιθυμούν πλέον να καλύψουν το οικονομικό κενό.

Όσον αφορά στην υπόθεση με την Ρωσία, αυτή θα συζητηθεί εκ νέου με την υποβολή των νέων διαπιστευτηρίων στο Κοινοβούλιο τον Ιανουάριο 2020 (απ' όπου η Ρωσία αποχώρισε για πολιτικούς λόγους μετά την επιβολή κυρώσεων που ακολούθησαν την εισβολή στην Κριμαία- σχετική ενημέρωση στο αρχείο της γράφουσας). Το μόνο όργανο του ΣΤΕ στο οποίο παραμένει η ρωσική αντιπροσωπεία είναι το ίδιο το Κογκρέσο.

Άλλωστε η ρωσική μαζί με την τουρκική αντιπροσωπεία είναι οι πιο πολυπληθείς και οι χορηγίες τους ήταν χρήσιμες στα έσοδα του οργάνου που είναι το μόνο που αποζημιώνει την συμμετοχή των μελών του. Επομένως η αμέσως επόμενη ιδέα είναι να ακολουθηθεί το σύστημα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του ΣΤΕ όπου η εκάστοτε χώρα (και όχι πλέον το Κογκρέσο) καλύπτει την αποζημίωση των μελών της εθνικής αντιπροσωπείας. Αυτή η αλλαγή θα μπορούσε να δώσει μία σημαντική οικονομική «ανάσα» στο Κογκρέσο και θα βοηθήσει την ποιοτικότερη λειτουργία του που υπήρξε μέχρι σήμερα αρραγής.

Στη ίδια λογική, από την παρούσα Ολομέλεια και στο εξής **έχουν περιοριστεί οι επίσημες γλώσσες εργασίας του ΣΤΕ** (και του Κογκρέσου επομένως) από πέντε **σε δύο (αγγλικά και γαλλικά)** για να υπάρξει οικονομία σε ένα πολύ μεγάλο έξοδο που είναι η διερμηνεία, αλλά εξοικονόμηση χαρτιού από την τύπωση πολύ λιγότερων κειμένων. Κάθε χώρα που επιθυμεί διερμηνεία μπορεί να φέρει την δική της, ενώ να θυμίσουμε ότι η Ελλάδα ήταν η μόνη χώρα που φέρει διερμηνείς που δεν ανήκουν στις λίστες του Κογκρέσου (εδώ και 8 έτη) εξασφαλίζοντας φθηνές και καλές υπηρεσίες μετάφρασης για την αντιπροσωπεία μας.

Στο Ελσίνκι, 16-17 Μαΐου 2019 θα πραγματοποιηθεί Υπουργική Διάσκεψη στην οποία το Κογκρέσο θα τοποθετηθεί ως προς τον ρόλο του στο μέλλον του Συμβουλίου της Ευρώπης. Διόλου τυχαία την εισήγηση έχουν αναλάβει οι επικεφαλής των τμημάτων του Σώματος (ο κ. Caderet του τμήματος τοπικών αρχών και η κ. Helgesen του τμήματος περιφερειακών αρχών). Η παρουσίαση στο Ελσίνκι είναι τόσο σημαντική για το μέλλον του Σώματος ώστε ο Πρόεδρος κ. Κηρε έχει ζητήσει με επίσημο γράμμα του από τα μέλη του Προεδρείου (7 αντι-πρόεδροι από το τοπικό και 7 από το περιφερειακό τμήμα) να έρθουν σε επαφή με τα αντίστοιχα Υπουργεία Εξωτερικών τους προκειμένου να υπάρχει μεγαλύτερη στήριξη στο Κογκρέσο που θα διεκδικήσει να παραμείνει όσο το δυνατόν πιο κοντά στο 3 % του όλου προϋπολογισμού του ΣτΕ. Ο Πρόεδρος τόνισε σε σχετική του ομιλία ότι στην Υπουργική Διάσκεψη είναι ουσιαστικά η τελευταία προσπάθεια να φανεί σταθερό και αρραγές το μέτωπο του Κογκρέσου και να τονιστεί η σημαντικότητα του για το μέλλον του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Το κλίμα αυτό εξακολούθησε μέχρι την τελευταία ημέρα της Ολομέλειας (δύο 24ωρα μετά) όταν **ο ΓΓ του ΣτΕ κ. Jagland προέβη στην κλασσική του αναφορά εμπροσθεν της Ολομέλειας του Κογκρέσου** και δέχθηκε προφορικές ερωτήσεις από το κοινό. Η συνήθης παρουσίαση του ΓΓ γίνεται την πρώτη ημέρα της Ολομέλειας το πρωί, προκειμένου να δοθεί η ευκαιρία σε όσο το δυνατόν περισσότερα μέλη να υποβάλλουν ερωτήσεις και προφανώς δεν ήταν τυχαία η μετατόπιση της συγκεκριμένης τοποθέτησης στην τελευταία ημέρα της Συνόδου. Για αυτό ακριβώς τον λόγο προσκληθήκαμε από τον ΓΓ του Κογκρέσου κ. Kiefer να παραμείνουμε για να συμβάλλουμε στην συζήτηση κατά την τελευταία ημέρα.

Η συζήτηση όντως ήταν σε βαρύ κλίμα, η κατάσταση χαρακτηρίστηκε «δραματική» αρκετές φορές από τον ΓΓ του ΣτΕ. Τονίστηκε ότι ακόμα και αν επανέλθουν οι ρώσοι (από το 2020 και έπειτα), το Κογκρέσο πρέπει να ακολουθήσει έναν δρόμο οικονομίας που θα του εξασφαλίσει όσο το δυνατόν ανεξάρτητο μέλλον. Ειδάλλως όπως χαρακτηριστικά αναφέρθηκε «τα νέα θα είναι πολύ άσχημα για εσάς».

Ο κ. Jagland είναι ο μόνος Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης που είχε δύο συνεχόμενες θητείες και είναι η τελευταία φορά που εμφανίζεται στην Ολομέλεια του Κογκρέσου, καθώς αποχωρεί τον Σεπτέμβριο 2019 οπότε και η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του ΣτΕ θα αποφασίσει για τον επόμενο ΓΓ του ΣτΕ. Μάλιστα στους υποψηφίους για την θέση, ήταν και η κ. Μπακογιάννη, με πολυετή παρουσία στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση, της οποίας όμως η υποψηφιότητα απορρίφθηκε κατά τον πρώτο γύρο. Δύο υποψήφιοι παραμένουν στη διεκδίκηση της Γενικής Γραμματείας. Από την Κροατία η κα Buric, Υπουργός Εξωτερικών της χώρας (που έχει την προεδρία

της Επιτροπής των Υπουργών για το εξάμηνο 05.2018-11.2018) και από το Βέλγιο ο κ.Lambertz, πρόεδρος της Επιτροπής των Περιφερειών (ο οποίος και θεωρώ ότι θα επικρατήσει λόγω πείρας).

Ένα ακόμα ζήτημα που προβλημάτισε την Ολομέλεια είναι η **τοπική δημοκρατία στην Τουρκία, θεματική που αναβλήθηκε για δεύτερη συνεχόμενη φορά**. Η γειτονική χώρα έχει αποτελέσει πολλές φορές αντικείμενο εκθέσεων τόσο για την κατάσταση της τοπικής και περιφερειακής δημοκρατίας, επισήμως και σε τακτική βάση, όσο και σε έκτακτες υποθέσεις λόγω των πολλαπλών φυλακίσεων αιρετών εκπροσώπων άνευ δίκης (ενημερωτικά σημειώματα υπάρχουν στο αρχείο της γράφουσας). Η Τουρκία έχει ζητήσει ήδη δύο φορές την αναβολή της συζήτησης των θεμάτων που την αφορούν στο Κογκρέσο, τούτη της φορά η επικεφαλής της αντιπροσωπείας κ. Doganoglou ήταν απύσχα, και η θεματική για την Τοπική Δημοκρατία στην χώρα δεν συζητήθηκε. Ο επίσημος λόγος ήταν ότι στην χώρα μόλις είχαν διεξαχθεί εκλογές, αλλά όπως απάντησε ο ΓΓ κ. Kiefer, οι εκλογές έχουν τελειώσει και το κατά πόσο το θέμα δεν θα συζητηθεί είναι αντικείμενο του Προεδρείου του Κογκρέσου. Ουσιαστικά το θέμα και πάλι αναβλήθηκε για τον Οκτώβριο 2019 στην επόμενη Ολομέλεια.

Παρόλα ταύτα ο τούρκος εκπρόσωπος, δήμαρχος Ιζμίτ (Νικομήδειας) κ. Dogan, χαρακτηριστικός υποστηρικτής του καθεστώτος Ερντογάν, κάλεσε το Κογκρέσο να επανέλθει στην Τουρκία για έρευνα, καθώς δήλωσε ότι τα τελευταία 2 έτη που δεν έχουν γίνει επισκέψεις, έχουν αλλάξει ριζικά οι καταστάσεις στην γειτονική χώρα. Βεβαίως να τονίσουμε ότι για να κάνει επίσημη έρευνα το Κογκρέσο στην χώρα θα πρέπει να υπάρξει επίσημη πρόσκληση από το τουρκικό κράτος και πως για να ενημερωθεί το Σώμα θα πρέπει να σταματήσουν οι συνεχείς αναβολές των εκθέσεων περί Τουρκίας.

Σε επαφές με μέλη του Προεδρείου ενημερωθήκαμε ότι **έπεται αυστηρή επιστολή του Προεδρείου προς την Τουρκία** επί αυτών των θεμάτων, με εστίαση στο θέμα των αποτελεσμάτων των εκλογών και την καταμέτρησης με βάση τις αρχές του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Δημοκρατίας. Άλλωστε επιτροπή Fact Finding μόλις είχε επιστρέψει από την γείτονα, μετά από την παρακολούθηση της διεξαγωγής εκλογών και αναμένεται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον η σχετική αναλυτική έκθεση.

Το θέμα των ασυνόδευτων παιδιών που καταλήγουν στην χώρα μας στο πλαίσιο των μεταναστευτικών ροών και του προσφυγικού ζητήματος, είναι κάτι που απασχόλησε την Επιτροπή Παρακολούθησης του Κογκρέσου. Έχει προηγηθεί **επιστολή του κ. Αγγελόπουλου** στον πρώην επικεφαλής της Γαλλικής Αντιπροσωπείας στο Κογκρέσο κ. LEC η οποία

προωθήθηκε στον Πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης κ. Verbeek και υποστηρίχθηκε τόσο από την Γαλλική, όσο και από την Γερμανική και την Κυπριακή αποστολή, με τις οποίες προηγήθηκαν σχετικές συναντήσεις.

Ο πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης, συμφώνησε πλήρως με τις θέσεις του κ. Αγγελόπουλου όπως αυτές εκφράστηκαν στην αναλυτική επιστολή που κατατέθηκε και θα προωθηθούν με σχετική απόφαση στην καθ ύλην αρμόδια επιτροπή του Κογκρέσο ήτοι την Επιτροπή Τρεχουσών Υποθέσεων. Στην τελευταία, που συνεδριάζει παράλληλα, υπήρξε μάλιστα σχετική θεματική για τις μεταναστευτικές ροές. Η συζήτηση έχει ξεκινήσει ήδη δυο χρόνια πριν και κατά τις Ολομέλειες οι τοποθετήσεις των μελών μας και δει του επικεφαλής μας και αντιπροέδρου του Κογκρέσου κ. Αγγελόπουλου έχουν γνωστοποιήσει τα προβλήματα, κυρίως των ελληνικών νησιών, στο Σώμα. Σχετική επιστολή στάλθηκε και στον Πρόεδρο της Γαλλικής Δημοκρατίας κ. Macron, για την υποστήριξη του. Επισυνάπτεται το Δελτίο Τύπου που στάλθηκε σχετικά και βεβαίως θα υπάρχει συνεχής ενημέρωση για την παρουσίαση του θέματος σε μελλοντικές συναντήσεις.

Τέλος ένα ακόμα ενδιαφέρον στοιχείο της Ολομέλειας ήταν και ο **θεσμός του Συνεργάτη Τοπικής Δημοκρατίας** που εφαρμόστηκε στην περίπτωση του Μαρόκο. Ο θεσμός αυτός του Συνεργάτη του Κογκρέσου έχει ξεκινήσει το 2014. Το Μαρόκο, η πιο προηγμένη ίσως χώρα της Αφρικής ήρθε στο όχημα του Κογκρέσου, ενώ οι ευρω-αφρικανικές σχέσεις, καθώς σχολιάστηκε από τον εισηγητή κ. Fassino -ιστορικό στέλεχος της ιταλικής αντιπροσωπείας με κοινώς αποδεκτό επίπεδο λόγου και θέσεων- θα αποτελέσουν πολύ σημαντικό τμήμα των εξωτερικών σχέσεων της Ευρώπης. Η Αφρική αποτελεί το 40 % σχεδόν του παγκόσμιου πληθυσμού με φανερές οικονομικές προοπτικές και για πολλούς θα επηρεάσει το μέλλον όλου του κόσμου.

Στον αντίποδα όλων των δυσοίωνων εξελίξεων το Κογκρέσο εξακολουθεί να αποτελεί το μόνο όργανο που συμμετέχουν οι Ρώσοι εκπρόσωποι δίχως διακοπή, το μόνο όργανο που πιθανώς θα θέλουν να συμμετέχουν οι Άγγλοι (ασχέτως Brexit) και το όργανο που ανοίγεται σε νέες ηπείρους. Ένα όργανο που πάνω από όλα υπηρετεί την τοπική αυτοδιοίκηση στα κράτη μέλη του, στην βάση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Χαμακιώτη Δέσποινα

Γραμματέας Εθν. Αντ/πείας

Κογκρέσο ΣΤΕ